

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancoate nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachst.,
Nux, Augenthaler & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachst., Anton Oppalik.
In Budapesta la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsebet-körot).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifar
și învoială. — RECLAME pe
pagina 8-a o serie 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVII.

„GAZETA“ iese în d. car. și
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toată ofi-
cile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Tezaurul Intului Nr. 30. etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 62.

Brașov, Joi 18 (31) Martie.

1904.

Convențiunea franco-inglesă.

(a) Înainte de asta cu două săptămâni, vorbind despre negociațiunile franco-inglesse spuneam, că „nu se scie în care moment ne pôte aduce firul telegrafic scirea despre alianța franco-inglesă“.

Scirile, ce sosesc acum din Londra ne vestesc, că negociațiunile au ajuns în stadiul încheierii și acordul între cele două state este desăvârșit, deși acest acord n'a fost botezat cu numele de „tratat“ sau „alianță“, ci cu numele de convențiune.

În anii din urmă se iviseră mari neînțelegeri între Franța și Anglia, cele două mari puteri coloniale, tocmai pe tema coloniilor.

Nu sunt decât puțin ani de atunci, când izbucnirea unui război între aceste două state era iminentă. Cine nu-și aduce aminte de cestiunea Fașodei și de expedițiunea colonelului Marchand?

Din cartea albastră și din cartea roșie, ce s'a publicat de atunci, lumea a putut să afle notele diplomatice schimbate între cele două state. Tonul acestor note era atât de acut, încât pacea se ținea numai de un fir de păr, și decă războiul totuși n'a izbucnit, acesta se pôte mulțumi probabil numai faptului, că Rusia s'a declarat dispusă a sări în ajutorul Franței, ceea-ce ar fi provocat complicațiuni cu consecințe fatale pentru Anglia.

Este semnificativ pentru șiretenia diplomației englese, că a reluat firul negociațiunilor și a desvoltat o insistență mai mare tocmai acum, când aliata Franței este angajată în războiul cu Japonia.

Aici zace importanța convenției, care va avé o influență și asupra politicii universale.

Se credea anume la începutul izbucnirii războiului ruso-japonez, că Anglia ar fi dispusă a sprijini pe Japonia, ér Franța în virtutea alianței cu Rusia ar fi trebuit să sară în ajutorul Rusiei.

Convențiunea franco-inglesă a înlăturat temerile inspirate de eventualitatea unei asemenea complicațiuni. Raporturile între Anglia și Rusia, după scirile ce sosesc din Londra, au devenit în timpul din urmă cordiale, mai ales după ce guvernul engles s'a convins, că Rusia n'are nici un gând rău față cu imperiul britano-indic.

Stipulațiunile noii convențiuni se referă la divergențele, ce domină politica celor două state în cestiunile coloniale.

Tôte aceste divergențe, cari agitau opinia publică francesă și englesă în ultimele decenii, și-au găsit acum soluțiunea în convențiunea franco-inglesă. Cestiunea Egiptului, Marocului, Siamului până la Tera Nouă s'a regulat prin contract.

Franța renunță la drepturile sale în Egipt în favorul Angliei. ér acesta lasă Franței mână liberă în Maroc. Acestea sunt punctele cardinale, în jurul cărora s'au învîrtit negociațiunile, cele-lalte cestiuni fiind de-o importanță secundară.

Privind convențiunea din punct de vedere național frances, faptul renunțării asupra Egiptului este echivalent cu o înfrângere a Francesilor, pe care opiniunea publică o va resimți dureros. Încă din timpul lui Napoleon cel mare, aparține tradițiunilor politice ale Franței menținerea influenței în Egipt. Acestă tradițiune a fost alimentată și mai mult prin canalul de Suez săpat prin stăruință francesă. De aceea renunțarea, începută încă pe timpul lui Fréycinet și Gambetta, și devenită acum perfectă — imposibil să nu producă durere sufletului patriotic frances. Diplomația însă nu putea ține cont de tradițiunile politice, fie ele cât de vechi și cât de puternice, când necesitatea provocată de fapte împlinite o silia să cedeze.

Astfel vedem pe lângă tripla și dublă alianță, formându-se în Orientul Europei o convenție separată între Austro-Ungaria și Rusia pentru

regularea cestiunii orientale, ér în Apus o altă convențiune între Franța și Anglia pentru regularea divergențelor coloniale.

Tôte acestea, se dice, în interesul menținerii păcii!...

Brașov, 17 (30) Martie.

Camera magnaților a ținut eri Marți, ședință. S'a desbătut și s'a primit budgetul pe 1903. Conte *Keglevich* a ținut un lung discurs în care a atacat guvernele liberale. A mai vorbit contele *Zichy*, care a polemizat cu *Keglevich*, declarând, că nu toți membrii camerei consimt cu vederile lui. — S'a votat apoi provisorul cu Croația.

— În aceeași zi a ținut ședință și dieta, care s'a întrunit pentru-ca să ia spre sciință proiectele primite de camera magnaților și cari apoi vor fi prezentate monarhului spre sancționare.

Acțiune fără șanse de reușită.
Inchiderea „Reichsrat“-ului din cauza vacanțelor de Paști o ia „N. Fr. Pr.“ drept punct de plecare pentru a-și desfășura părerile cu privire la acțiunea de împăcare inițiată de Poloni. Parlamentul s'a închis, dice numitul diar, fără să fi lăsat nici cel mai mic rezultat pozitiv despre activitatea sa și, din păcate, fără să ne pôte da măcar speranța, că va produce oare-care rezultat cel puțin după redeschiderea. Acțiunea de împăcare între Cehi și Germani, Poloni pare că au inițiat-o nu atât în favorul, ci mai mult împotriva Germanilor, căci am vădit alăturându-se obstrucțiunii cehice și pe Sloveni, Ruteni și Croați, ér simpatiile feudalilor și chiar ale Polonilor pentru Cehi, sunt destule probe spre a vedé, că avem de-a face cu o coalițiune slavă înșghebată spre a răsturna actualul cabinet.

Ce va urma însă după aceea?...

Wilhelm și Victor Emanuel.
După întâlnirea cu împăratul Wilhelm, regele Italiei *Victor Emanuel* i-a adresat din Neapole următoarea telegramă:

„Îți mulțumesc din inimă pentru primirea ospitalieră, și încă odată trebuie să-ți

spun cât de mult m'am bucurat de revederea ta. Presedintele camerei m'î depeșază, că Camera unanim a primit motiunea de a da expresiune stimei ce o are și admirațiunii ce o pörtă față de curajul domnitor al națiunii germane. Împărțind sentimentele arătate, grăbesc a-ți aduce acesta cu satisfacție la cunoscință“.

Împăratul *Wilhelm* a răspuns prin telegrama următoare:

„Tocmai acum ț'am primit depeșă pentru care ți mulțumesc profund. Orele ce le-am petrecut cu tine, durere, au fost scurte, însă tot-deuna eu le voi păstra în amintire. Scirea despre motiunea Camerei atât de măgulitoare pentru mine, mă împle de mare satisfacțiune. Sunt pe deplin pătuns de valorea ei. Representanții poporului italian apreciază corect sinceritatea amicitiei și simpatiei, ce eu și poporul german le avem față de Italia. Primesce o călduroasă stringere de mână“.

Turburări în Orient. Cu toate eforturile ce și-le dau marile puteri de a face să nu se turbure cu desăvîrșire pacea în Peninsula-balcanică, totuși situațiunea în peninsula e cât se pôte de amenințătoare. După scirile mai noue la granița turco-bulgară s'au întemplat turburări mari. În mai multe puncte au fost ciocniri între Turci și Bulgari, de a-nbele părți rămânând mulți morți și răniți pe câmpul de luptă. Se mai anunță, că numeroase bande bulgare au trecut granița în Macedonia.

Diarele italiene din Veneția „*Adriatica*“ și „*Giornale di Venezia*“ aduc scirea, că în arsenalul de acolo se lucrază cu mare grabă diua și noptea pentru a pregăti de luptă cuirasatele și torpilorele, cari staționează în apele Veneției. Acestă grabnică pregătire se aduce în legătură cu situațiunea din Balcani și o'un eventual amestec al Italiei. Afară de acesta mai vine scirea, că în timp scurt se va întimpla concentrarea flotei italiene din marea Adriatică.

Protestul guvernului frances.
Am amintit deja de cuvintele aspre rostite de papa Piu X în colegiul cardinalilor la adresa guvernului frances. Guvernul frances a înaintat, drept răspuns, prin

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Testamentul.

După Guy de Maupassant.

— Fine. —

Domnul de Courcil, care cu deosebire atunci avea o înfățișare, încât mai curând ar fi trecut de un tăietor de vite, decât de ceea-ce era, și cei doi frați ai mei, doi băieți sdraveni, unul în etate de două-șeci și celălalt de două-șeci și doi de ani, așteptau liniștiți pe scaunele lor. Domnul de Bourneval, care fû de asemenea invitat, se aședă lângă mine. Era îmbrăcat în hainele de ceremonie, foarte serios, foarte palid. Fără îndoială era pregătit, pentru ceea-ce era sigur, că avea să urmeze.

Notarul deschise masa și începî să cetescă testamentul, după ce-l desfăcî dintr'un plic pecetluit cu ceară roșie.

Când ajunse aici cu povestirea, prietenul meu sări imediat la masa din colțul

camerei, luă o hârtie mare, o strînse la piept, o sărută și dice:

— Aici e testamentul iubitei mele mame!

„Eu subsemnata Ana Ecaterina Genoveva Matilda de Croixluce, soția lui Ioan Leopold Iosif Gontran de Courcil, în stare complet sănătoasă fizică și psihică, îmi exprim aici ultima mea dorință.“

Mai întâiu rog pe bunul Dumnezeu și pe iubitul meu fiu René de iertare, pentru cele ce vor urma în acest testament. Sciu, că fiul meu mă iubesc destul, ca să-mi ierte toate. El scie, că viața mea a fost un chin. D-nul de Courcil, care s'a căsătorit cu mine numai din scopuri financiare, m'a tratat ca pe sclava lui, m'a desprețuit, m'a înșelat cum nu se pôte mai mult.

Îi ert toate, dér totuși nu-i rămân dator.

Ceilalți doi fi ai mei nu s'au purtat cu mine ca cu mama lor, nu m'au stimat, nu m'au iubit. Un fiu nerecunoscător e mai puțin ca un străin, e un criminal.

Înainte lor și a tatălui lor am tremurat totă viața mea și de aceea acum nu-i mai consider pe nici unul.

Las deci averea mea întrăgă iubitului domn și prieten Pierre Germer Simon de Bourneval, ér după mórtea lui totă averea să rămână fiului nostru René.

Și înainte puternicului stăpânitor de sus, care mă așteptă, voiți să-mi clarific. El le scie toate și nu mă va oșândi. El e mare și bun și lui fi voiți spune tot secretul inimei mele.

Și pentru-ca să se scie, d-nul de Courcil e tată numai celorlalți doi fi ai mei, pe când René, are să mulțămescă viața d-lui de Bourneval. Îl rog ca totă viața lui să iubescă cu adevărată dragoste pe tatăl lui, d-nul de Bourneval.

Acesta e ultimul meu gând, ultima mea dorință, ultima mea clarificare.

Și mă subscriu: Ana Ecaterina Genoveva Matilda de Croixluce.“

De-abia se termină cetirea testamentului, d-nul de Courcil sări ca un leu și răni:

— Aesta e testamentul unei ne-bune, acesta nu pôte avé valoare!

Dér d-nul de Bourneval înaintă imediat lângă notar și cu vocea-i puternică, emoționată peste măsură, dice:

— Eu Simon de Bourneval declar, că testamentul conține curatul adevăr și sunt în stare să documentez tot, cu scrisorile ce le posed.

Atunci d-l de Courcil se repeși la el, Mie 'mî-era frică să nu se bată. Ste-teau amândoi față în față, amândoi înalți, puternici. După oătă-va vreme, scrâșnind din dinți răcnî d-nul de Courcil, mësuraându-și cu ochii adversarul, din cap până 'n picior:

— Ești un miserabil, o canalie!
Dér d-nul de Bourneval fi răspuns liniștit:

— Ne vom esplica la alt loc, domnule. Am voit de mult să te palmuesc, dér am așteptat ocazia să-mi răsbun altfel!
Apoi imediat se întorse spre mine și-mi dice uitându-mi-se în ochi:

— D-ta ești fiul meu, vréi să vii cu mine?

Eu îi strînsei cu putere mâna și eşirăm imediat afară.

'Mî-era frică să nu înnebunesc. Prea multe, prea mari lucruri aușisem, despre

și tăgădușce ori-ce complicitate, încă a fost arestat.

Deces. Silvia Buda a repausat în 27 Martie a. c. în etate de 19 ani în Șomcuta-mare. Inmormântarea s'a făcut în ziua de 29 Martie a. c. în asistența unei mulțime mare de popor, adânc mișcat de mărtașea unei tinere și dragălașe ființe. O jălesc ved. Regina Buda n. Pop ca mamă, Domnica Buteanu, bunică, I. Pop, protopop, bunio, Valeria m. Dr. Tataru, soră, Romul, frate, Dr. Ioan Tataru, cumnat. — Fie-i țărina ușor!

Logodnă. Eugenia G. Popp și Petru M. Opincar (Sebeșul-săsesc) logodiți.

Precupețele din Clușiu sunt date strașnic prin târbață de câtră diarul „E-k” pe motiv că întrebunțază expresiuni triviale față cu cocónele, cari vor să se tocmească la preț „E-k” doresce să se stîrpească acel obicei al precupețelor (cofărite, pilărite), așa că în piața Clușului se pot merge nu numai cocónele, dăr și domnișorele, fără téma, că vor trebui să înroșească la auzul vorbelor triviale, de aceea invită pe căpitanul poliției, să someze pe acele femei, să întrebunțeze de-acum înainte expresiuni mai de salon, ér în cas contrar să le pună la arest, cel puțin câte pe trei zile! — Pecat, că spiritualul reporter nu propune, ca să se înființeze și un curs de bon-ton pentru precupețe.

Rectificare. D-l Dr. George Stoian a fost numit medic asistent secundar (Asistenzarztstellvertreter) la spitalul de garnisonă Nr. 22 din Sibiu și nu la reg. Nr. 46, cum s'a scris din eróre în diarul nostru.

Fraternizarea studenților germani cu exilații ruși. Diarul „Vorwärts” din Berlin publică următoarele rânduri foarte semnificative: „In onórea studenților ruși expulsați de la universitatea din Berlin studențimea germană a dat un banchet de adio, la care luară parte foarte mulți studenți. In vorbiri ținute din ambele părți s'a accentuat, că contele Bülow prin campania de răsunare pornită contra studenților ruși și-a atras nu numai ura muncitorilor și a revoluționarilor ruși, ci a escitat și conștiința revoluționară a proletariatului german. Discursurile acestea politice alternară cu fel de fel de cântece prin cari cei prezenți se îndemneau și se legară să ducă o violentă luptă pentru libertate. Când se despărțiră studenții ruși de cei germani s'a cântat cu multă însuflețire Marseilleza”. — Se scie, că „Vorwärts” este organul partidului socialist, ér studenții expulsați, după-cum a arătat Bülow, citând chiar nume, nu erau ruși ci — evrei din Rusia.

Procesul asasinului Greuling, care a ucis pe Româncă Elisa Popescu, s'a început alaltăeri la Paris.

Un șerpe uriaș în Drava. Înainte de asta cu câte-va zile, nisce pescari din Lembach lângă Marburg (Stiria) au scos din Drava un șerpe uriaș, care avea o lungime de 3 metri. S'a constatat că este un exemplar din specia numită *Python molurus*. Șerpele a scăpat de sigur din vr'o menagerie și și-a dormit somnul de iarnă sub pământ sau sub muschiu. Șerpele era foarte slăbit.

Frica de excese. Din Odessa se scrie: Printre Evreii de aici domnesce mare agitație. Se svonesce, că din incidentul Pascilor evreesci vor isbucni în mai multe părți escese împotriva jidovilor. Mai multe diare rusesci din Basarabia avertiscă părinții, să-și păzească copiii, ca să nu cadă victime omorului ritual. Jidovii mai cu dare de mână au început să plece în străinătate. — Diarul „Buk. Tgbl.” aduce scirea, că pe ziua a doua a Pascilor ortodoxe va avé loc un meeting naționalist la Bêrlad. Numitul diar spune, că „sub masca naționalismului se ascunde antisemitismul”, deci atrage atențiunea autorităților asupra acestui meeting, la care s'ar puté produce excese contra Evreilor....

Sciri mărunte. Numérul indigenilor îmbolnăviți de ciumă în Iohannesburg (Africa-de-sud) este de 69, al celor albi de 9. Până acuma au murit 50 indigeni și 5 europeni. — La directiunea postelor din Franța se experimentază introducerea autotomobilului pentru distribuirea poștei în localitățile, cari nu sunt legate prin linii ferate, precum și în comunele rurale. Asemenea studii se fac și în România pentru serviciul postal între Bucuresci și Oltenița. — Dilele trecute s'a serbat centenarul codului Napoleon, care — precum se scie — a format temelia legiurilor moderne. — O telegramă oficiósă sosită din coloniile germane din Africa spune, că Hererii au fost bătuți la muntele Omataco. Germanii au avut 2 morți și 2 răniți, dușmanii 10 morți.

Teatru german. Comedia „Das war eine köstliche Zeit” de Beatrice Dovsky, scrisă forte viu și cu mult umor, a procurat eri publicului o séră din cele mai plăcute și vesele. Ritul și multele aplause dela începutul până la finitul piesei, tradau buna dispoziție ce domnea în sală. Mult au contribuit la această reușită d-rele: Bellau și Leopold, cari au fost neîntrecute în jocul lor vioiu și plin de temperament. Domnii: Olmar, Leger Redl și Gerb au completat perfect ansamblul prin jocul lor distins. Ér d-rele: Richter și Kunst s'au achitat forte mulțumitor de rolurile lor.

Mâne, Joi, se va reprezenta pentru prima órá drama „Rose Berndt” de Gerhard Hauptman.

1. Efect sigur vindecător. Toți aceia, cari sufer de nemistuire séu stomacul nu funcționază regulat ceea ce cauzază constipație, durere de cap, lipsă de apetit séu alte bóle, pot conta la vindecare asigură prin folosirea cunoscutelor *prafuri seidlitz a lui Moll*. Cutii originale a 2 cor. se pot căpăta zilnic prin postă dela farmacistul A. Moll liferantul curții din Viena Tuchlauben 9 în fa maciile din provinciă să se cêră preparatul A. Moll provédut cu marca de contravenție și subscriere.

O șeștóra la Ateneul din Bucuresci.

Acei cari au avut fericirea să asiste Sâmbătă séra la „Șeștóraa lui Ștefan Vodă”, ținută la Ateneul de elevii liceului Mateiu Basarab, au încercat una din acele emoțiuni, cari nu se mai uită — serie „V. N.”. Fără a recurge la concursul artiștilor de profesiune, fără a se înfățișa alt-ceva decât nisce elevi în simplele lor uniforme, d-l profesor Ionescu Gion, căruia îi datorim această înălțătoare sérbare, a isbutit să obțină un minunat succes patriotic, dăr și estetic. În totă întocmirea șeștóraei a domnit o atât de originală și armonică inspirație, încât publicul nu se mai credea la o simplă sérbare școlărescă, ci la un adevărat festival artistic.

Când gornistul nevădut dând semnul cortina se desface, o pitorescă priveliște apare: elevii liceului rinduiți în anfiteatru, în fund de tot bustul marelui Ștefan umbrit de stindarde, ér în fața scenei două estrade îmbrăcate în borangic, de pe cari doi elevi — pristavi — vestesc cu glasuri fragede și răsunătoare programul ce se execută. Și acel program e bogat, e variat și în cea mai mare parte e original. Câteva bucăți în limbile italiană, germană și francesă amintesc, că micii artiști sunt școlari și școlari silitorii, căci pronunțarea e impecabilă, așa precum se și cuvine unor premiați. Bucățile însă afară de faimosul episod din Dante: *Il Conte Ugolino* se referă prin cuprinsul lor tot la viața națională, la marii voevođi de odinórá, la eroii independenței, la regina poetă, Augusta cântărețá a legendelor și a poveștilor noastre populare. Dăr decă micii patrioți sciu să pună simțire românescă în graiul străin, — în limba strămoșilor nu se lasă mai pe jos. „Ce dorin”, „Datoriile cătră patrie”, „Gornistul”, etc. au fost recitate cu o căldură comunicativă și cu un talent uimitor. „Rugăciunea noastră”, care a produs o așa profundă impresie, e de altminteri o bucată literară, care onorează pe anonimul ei autor, și pe care nu-l divulg, ca să nu se supere d-l Ionescu Gion. Ne-a fost dat între altele să ascultăm și o conferință rostită tot de un elev: „Lauda lui Ștefan Vodă”. Nimerit alcătuită ca fond și admirabil stilizată. Punctul culminant a fost însă șeștóraa „Ștefan Vodă, baba Tudora”, — o înjghebare minunată, străbătută de cel mai curat suflu popular. Când în suspinele unei viori nevădute, elevii ne-au glăsuțit despre doine, recitându-ne câte-va fragmente din aceste mărgăritare ale inspirațiunii populare, publicul întreg a fost mișcat până la lacrimi: sufletul patriei se revarsă de pe strunele viorei și de pe buzele mândrilor flăcăiași.

La urmă: danțuri naționale, perfect executate în strigăturile tradiționale ale poporului.

Sala archiplină, împodobită cu lume distinsă și entusiastă.

În scurt o serbare minunată, românesce întocmită și artistic desfășurată.

Frumósa pildă a d-lui Ionescu Gion ar fi pecat să nu devină începutul unui șir întreg de sérbări școlare în amintirea lui Ștefan Vodă.

Torpilorul „Steregouchti”.

Étă, după diarul „Figaro”, câteva date inedite asupra cufundării torpilorului rusesc „Steregouchti”.

În urma bombardării Portului Arthur torpilorul „Steregouchti”, fiind avariat a rămas mai îndărăt de escadra rusescă.

Imediat a fost împresurat de mai multe vase japoneze, dintre cari unul l'a și abordat.

Un ofițer japones sári pe „Steregouchti”, ca să fixeze un otgon spre a-l remorca.

Spectacolul, ce i-s'a prezentat ofițerului pe bordul torpilorului rusesc era sfâșietor. Podul era acoperit de cadavre și răniți. Numai doi mateloți mai erau în viață. Aceștia la vederea ofițerului japones s'au retras de grabă în interiorul torpilorului. Deși chemați, ei n'au vrut să iasă, ci s'au închis în lăuntru și au deschis ecusile prin cari a început să între apa în torpilor. Bravii mateloți au preferat să fie înghițiți de apă împreună cu torpilorul, de cât să ajungă vii în mâinile japonesilor.

În adevăr torpilorul a început să se cufunde cu repeziune, așa că japonesilor abia li-a mai rămas timp, să taie otgonul, ca să nu fie și ei trași în adâncul mării.

Un sclavagiū modern.

— Fine. —

În partea a doua a cărții sale, Dr. Schrank tratăză sfortările de a combate comerțul cu fete. El consacră capitole detaliate atât problemelor, pe cari ar trebui să le împlinescă statul, guvernele și autoritățile, cât și societatea și individul în materia acesta. Tot-odată referăză pe larg despre decursul și rezultatele practice ale congreselor, adunărilor și înființărilor de societăți, cari s'au ocupat în ultimii ani cu combaterea comerțului de fete.

Resumatul acestor expunerii este, vai, că toți factorii sus amintiți, au luat o parte neînsemnată și nesuficientă la soluțiunea acestui capitol social atât de important.

Este interesant, ce abundență de probleme și reforme indică Dr. Schrank autorităților, cari decă s'ar executa, de sigur comerțul de fete s'ar restringe în mod esențial.

Înainte de tóte — scrie Dr. Schrank — este necesară completarea legilor penale și civile. Comerțul de fete trebuie declarat ca delict penal. Mai departe este indispensabil, ca în tóte statele să se valoreze aceeași concepție relativ la paragrafiu proxenetismului și comerțului de fete. Există actualmente state, unde proxenetismul este considerat ca delict, pe când alte state îl ignorăză sistematic, altele éráși îl urmăresc numai în cazul când se exercită fără autorizație.

În cele mai multe state culturale comerțul de fete este subsumat ca delict sub paragrafiu proxenetismului (Kuppelei) și pedepsit cu pedepse ușore, fiind că legislatorul când a creat legea, nu a avut în vedere comerțul de fete în întinderea cea mare, cum se practică în zilele noastre. Pedepsele sunt așa-dér prea ușore pentru negustorii de fete.

Legile penale ale singuraticelor state au necesitate de oremediare în sensul, de a introduce un anume paragraf penal relativ la comerțul de fete, în virtutea căruia acesta să fie pedepsit ca delict cu pedepse grele.

Nici legile de estradare ale celor mai multe state nu sunt suficiente pentru a împiedeca acest comerț, ai cărui agenți comit zilnic fărădelegi și cu tóte acestea scapă de pedepsă, fiind-că au săvârșit delictele în alte țeri, nu acolo, unde au fost arestați.

Fie-care stat ar trebui să pedepsască crimele și delictele supușilor săi, indiferent unde au fost ele săvârșite, pe de altă

parte ar trebui să se oblige prin o convențiune internațională, de a pedepsi pentru delict de proxenetism și pe supuși străini, fără a lua în considerare locul și faptul.

În statele, unde legea în vigóre contra comerțului de fete nu e suficientă, ar trebui aduse spre ocrotirea fetelor a-junse în mâinile proxeneților legi de emigrare, spre a împiedeca trecerea lor în străinătate. La stațiunile de graniță fetele suspecte de a fi cădút în mâinile agenților ar trebui supuse unei perlustrațiunii etc.

Pentru combaterea comerțului de fete, statul trebuie să reguleze cestiunea servitórelor, luând mijlocirea din mâinile particularilor și trecându-o în resortul statului séu comunelor.

Societăților și particularilor autorul le recomandă, să luoreze pentru procurarea de lucru, garantarea unui salariu cinstit, ridicarea nivelului cultural al lucrătórelor (reformele în domeniul industriei și instructiei), înființarea de asile pentru fetele și femeile, cari n'au lucru, înființarea de asile pentru sorvitórele, cari caută plasare. Mai departe misiuni pe la gări spre a sta în ajutor fetelor, ce sosesc, cu sfatul și cu fapta și spre a scăpa fetele, cari călătoresc singure, din mrejiile proxeneților, propaganda prin broșuri, pressă, amvon etc.

Măsurile, cari se vor lua pentru ocrotirea fetelor împotriva intrigilor agenților trebuie completate prin constituirea de comitete locale, respective persoane de încredere în porturi și centre de comunicație, cari să aibă misiunea a descoperi agenții, a supraveghia vapórele etc. etc. Fie-care, fără excepțiune, să colaboreze la stîrpirea acestui réu din societatea omenescă.

Orî cât de puțin este în stare Dr. Schrank, cu totă bogata sa experiență, a presenta un singur mijloc radical pentru combaterea comerțului de fete, totuși publicațiunea sa este de mare valóre. Nu ca lectură pentru plăcerea cuiva, ci ca un plan de organizație pentru a proceda cu efect împotriva negoțului cu ómeni. — (D. Z.)

ULTIME SCIRI.

Mukden, 29 Martie. Generalissimul *Kuropatkin* a somat pe generalul chinez *Mah*, ca tóte trupele și autoritățile chineze să fie retrase din *Manciuria*. În același timp un detașament de 3000 de Ruși au început să înainteze spre frontiera chineză.

Paris, 29 Martie. Ofițerul rus, *Krititzky*, comandant al torpilorului „Silny”, s'a distins în lupta contra încercării japonesilor de a închide întrarea Portului Arthur. El fú rănit grav la braț, pe când s'a luptat contra a șese torpilóre japoneze a tăiat firele electrice de pe vapórele destinate a fi scufundate și a împiedecat astfel esplosiunea.

Constantinopol, 29 Martie. Patriarcul ecumenic a adresat o circulară episcopilor din Turcia prin care le pune în vedere, ca să nu permită cetera evangheliei în limba română. Românii din Turcia au protestat la Pórtă contra acestei măsurii a Patriarhului să se înțelégă în mod pacinic cu Românii, relevând că limba română este o limba liturgică de multă vreme întrebunțată în Turcia.

Petersburg, 30 Martie. La Tschöng tshu (oraș ocupat de Japonesi în nördul Coreei) a avut loc o ciocnire între Japonese și Ruși. După o luptă de 1/2 órá Ruși s'au retrași în ordine. Japoneseii au suferit pierderi însemnate. O mare luptă se așteptă la Pjongjang, unde sunt concentrați 70,000 Japonesei cu 180 tunuri.

Bibliografie.

A aparut „*Almanachul*” societății „*Petru Maior*” Budapesta 1901 cu un conținut bogat și ilustrat. Format 8° cu 144 pagini. Prețul 4 coróne. Se află de vânzare la Tipografia A. Mureșianu cu prețul indicat, plus 35 banf porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil Traian H. Pop.

„Romana“

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colônă în 5 figuri. *Descrișă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală.* Cu-o introducere („în loc de prefață“) de *Tunarul din Dumbrău, Popa.* — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca rededeptării noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În ierna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acosta și jubileu de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechii, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adecă au executat acest dans în toamă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strinsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furisat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca ori și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român să pôtă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adaus la finea broșurei și textul frumoșei și străgătorei muzice a „Romanei“, explicând printre note toate mișcările dansului după tactele muzice. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindeni între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, esact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale.

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costa numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov,

se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adaugu pe lângă portul postal arêtat, încă 2. bani pentru recomandație.)

Cărți de rugăciuni și predici.

Cuvântări bisericesci scrise de Ioan Papiu Tom. III Prețul 3 cor., plus 20 b. porto.

Cuvântări bisericesci de Ioan Papiu: tomul III cuprinde cuvântări bisericesci acomodate pentru ori-ce timp; și pentru toate săbătorile de peste an. Pe lângă predici, se mai află în text câte-o instructivă notiță istorică privitoare la însemnătatea diferitelor săbători. Fie-care tom separat costă 3 cor. (plus 10 b. porto).

Predici pentru Duminecile de peste an, compuse după catechismul lui Decharbe, de V. Christ. Conține predică dela Dumineca XI după Rosalii până la Dumineca Vameșului. Prețul cor. 1.60 (prin postă cor. 1.70).

Cuvântări bisericesci pre săbătorile de preste an scrise de Ioan Papiu. Preț. 3 cor. (pl. 30 b. porto.)

„Cartea Durerii“ de Emil Bougaud, tradusă din originalul frances de Iacob Nicolcescu, editura lui Dr. E. Driamu. Timișoara 1895. O cărticică de mângăere sufletescă, care costă legată 3 corone (plus 10 bani porto).

„Cuvântări bisericesci de Massillon“ traduse din originalul frances de Ioan Genț protopop gr.-cat. român al diecesei de Oradea-n-are. — De-ja la 1898 a apărut în Oradea-mare cartea cu titlul de mai sus care cuprinde 17 predici de ale vestitului orator eclesastic frances. Pr-dicile sunt împărțite de traducător după anul bisericesc *resăriten*, și fie-care este pusă la acea Duminecă sau săbătoare, cu a cărei evanghelie se potriv-sece predica. Un volum elegant de preste 400 pagini în 8° cu portretul lui Massillon. — Traducerea se distinge printr'un limbaj viu ales. — Prețul 5 corone (6 Lei 50) plus 30 bani porto.

Cuvântări funebrale și iertăciuni din autori renumiți, prelucrate de Titu Budu. Tom. II. preț. 2 cor. (plus 20 b. porto.)

„Pe pragul normântului,“ de preotul G. Simu, conține versuri funebrale pentru popor și pentru inteligență. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto).

Proba de foc. comedie într'un act după A. Cotzebue, localisată de Irina Sonea n. Bogdan 30 b. plus 10 b. porto.

Istoria lui Stan Pățitul. Partea a II-a. **Femeia** în versuri pentru popor de I. Tom. Totan învătător, preț. 20 b. plus 3 b. prt.

Poesii, de Bolintineanu. Bătăliile Românilor, II. Prețul 1 cor. (plus 10 b. porto.)

Juvenilia, prosă și versuri, de Sextil Puscariu. Prețul cor. 1.60. pl. 20 b. porto.

Opiniunea publică, conferența ținută a Athenel român de C. Dissescu la 27 Februarie 1885. prețul 50 b. plus porto 5 bani.

Imbunătățirea stărei sătenilor de Gr. G. Pencescu, prețul 50 b. + 5 b. port.

Nu mă uita! Colecțiune de versuri pentru ocaziuni funebrale. Aranjată prin N. F. Neoruțiu. Ediț. IV. Prețul 50 bani. + 5 b. p.)

Priveag, ediția I-a de Ioan Iosif Scopul Preț. cor. 1. 50 b. pl. 10 b. porto.

Poesii de A. A. Macedonski. Preț. 3 cor. pl. 20 b. porto.

Scritori, cetitori și critici de N. Rădulescu-Niger 50 b. plus 5 b. porto.

Lira Sionului seu cântarea săbătorilor de Aron Boca Velchereanu 50 b. plus 10 b. porto.

Bocete adecă Cântări la morți, adunate de I. Pop-Rețeganul. Prețul 80 bani. (+ 10 b. p.)

Cu vârful penei, scrieri satirico-humoristice de Antoniu Pop 1 Cor. plus 10 b. porto.

Poesii de Vasile Ranta Buticescu. Edițiunea „Amicului Familiei“. Prețul 1 cor. 20 b. plus 10 b. porto.

Umbre și lumini poesii de Em. Părdanu, cor. 2-50 (porto 20 b.)

Asupra situațiunei, articoli și foișore de Ioniș A. Lăpedat. Preț. 40 b. pl. 10 b. porto)

Istoria legii noue scrisă de Dr. Victor Szmigelski. Tomul II: Isus ca preot. Cu aprobarea Prea veneratului Ordinariat metropolitan gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș. Prețul 3 cor. 40 b. plus 20 b. porto.

Influența francesă în România de Al. Xenopol profesor la universitatea din Iași Cu 50 b. + 5 b. porto.

„O roșă vestejită“ cu text nemțesc după Heine și românesc de Matilda Cugler-Poni pentru voce și pian. Prețul 1 corônă, plus 5 bani porto.

„O seră la stîună“ idilă pentru piano. Prețul 1 corônă plus 5 bani porto.

„Balada“ pentru violină cu acompaniare de pian, Prețul 1 cor. 25 fl. plus 5 bani porto.

Cursul la bursa din Viena.

Din 28 Martie n. 1904.

Renta ung. de aur 4%	118.05
Renta de corone ung. 4%	97.90
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	89.55
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	98.10
Bonuri rurale croate-slavone	98.—
Impr. ung. cu premii	209.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	165.—
Renta de hârtie austr.	99.50
Renta de argint austr.	99.25
Renta de aur austr.	119.25
Rente de corone austr. 4%	99.45
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	91.15
Losuri din 1860.	151.75
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.06
Acții de-ale Băncei ung. de credit	765.50
Acții de-ale Băncei austr. de credit	646.—
Napoleoniori	19.09
Mărci imperiale germane	117.37 1/2
London vista	240.39
Paris vista	95.50
Note italiene	95.30

Cursul pieței Brașov.

Din 29 Martie. n 1904

Bancnote rom. Cump. 18.94	Vënd. 19.—
Argint român.	1.80 „ 18.90
Napoleoniori.	19.04 „ 19.10
Galbeni	11.20 „ 11.30
Ruble Rusesco	2.53 „ 2.54
Mărci germane	117.10 „ 117.25
Lire turcesco	21.50 „ 21.60
Sreis. fonc. Albina 5%	101.— „ 102.—

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fl. se vinde la Eremias Nepoții.

F. N. 144—1904.

PUBLICAȚIUNE

Representanța comunală au decizidirea casei pădurarului în Zărnești „Plaiul foii“ cu preliminarul costului de 8012 corone spre care scop se va ține în

15 Aprilie a. c. la 10 ore a. m.

în cancelaria oficiului forestier orășenesc pertractare cu oferte.

Planul țidirei și condițiile se pot vedé la oficiul orășenesc în orele de oficiu.

Brassó, 29 Martie 1904.

Oficiul forestier orășenesc.

De ađi încolo in Pivnița Eszterházy
pe lângă soiurile de vinuri deja cunoscute, se pune în vânzare vin din anul trecut
1 litru 36 cr.
La cumpărare de 10 ltr. afară de local
1 litru 32 cr.
50 litri pentru esport la sate
1 litru 25 cr.
Anul 1903 au fost un an bun pentru vinuri!
WILHELM KOPONY.

Praturile-Seidlitz ale lui Moll
Veritabile numai, deca fiecare cutiă este provédută cu marea de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.
Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoșe la stomach și pântece, în contra cărceilor și acrolei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bóle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coróne 2.—
Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătórescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabilu numai, deca fiecare suclă este provédută cu marea de scutire și cu plumbul lui A. Moll.
Franzbranntwein-ul și sarea este fórte bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat) alină durerile de góldină și reumatism și a altor urmări de recelă. Prețul unei sticle originale plumbate, Coróne 1.90.

Sapun de copii a lui Moll.
Cel mai fin sapun de copii și dame fabricat după metódu cel mai nou pentru cultivarea rațională a peleii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Coróne 1.80. Fie-care bucată de sapun, pentru copii este provédută cu marea de apărare A. Moll.

Trimiterrea principală prin **Farmacistul A. MOLL,** c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9
Comande din provinciă se efectuează glinic prin rambursă postală.
La deposite se se ceră anumit preparatele provédute cu iscalitură și marea de apărare a lui A. MOLL.
Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Eugen Neustädter și engros la D. Eremias Nepoții.

TIPOGRAFIA
A. Mureșianu
Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.
Acest stabiliment este provédut cu cele mai bune mijlóce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE IN AUR, ARGINT ȘI COLORI.	REGISTRE și IMPRIMATE pentru toate speciile de serviciuri.
CĂRȚI DE ȘCIINȚA, LITERATURĂ ȘI DIDACTICE	BILANȚURI.
STATUTE.	Compturi, Adrese, Circulare, Scrisori.
FOI PERIODICE.	Couverte, in tola mărimea.
BILETE DE VISITĂ DIFERITE FORMATE.	TARIFE COMERCIALE, INDUSTRIALE, de HOTELURI și RESTAURANTE.
PROGRAME ELEGANTE.	PREȚURI-CURENTE și DIVERSE
BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.	BILETE DE INMORMENTARI.
ANUNȚURI.	

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, în giul, înderépt în curte. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la
Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.